

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

EXEMPLAR LEGAL.

Cenzurat.

„Nu vă îngrijați de nimic, ci în ori ce lucru aduceți nevoile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, însoțite de mulțumiri către El. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece ori ce pricepere, vă va păzi inimile și

gândurile voastre în Hristos Iisus.”
Filipeni 4, 6-7.

209/1936

DE ANUL NOU

Plutim iarăș în atmosfera specială a clipelor, ce predispuie aproape toată lumea la o concentrare a gândurilor, din care să se desprindă, cât mai convenabilă și mai perfectă, formula existenței noastre omenești.

O veche și frumoasă tradiție socială ne invită, cu alte cuvinte, să practicăm și noi, de anul nou, ceea ce se numește cu un termen atât de simpatic: *filosofia vieții*. Dar de sigur, nu rătăcind prin labirintul savanților teorii științifice, ci rămânând pe pământul marilor simplificări de lozinci și al bogătelor realizări istorice, accesibile oricărei intuiții populare.

Este neîndoelnic, că toate începuturile de an ne inundă cu o ploaie de sentimente, variate și contrarii, cari țâșnesc din același izvor neschimbat: *misterul vieții*.

Toți vrem să pătrundem în ascunzișurile lui, spre a a-i desluși resorturile și a-i înțelege destinul, spre care aleargă fără odihnă. Ne frământă, în aceste ceasuri rezumative, grave întrebări de conștiință, și în acel straniu amestec de tristețe și veselie ce ne stăpânește, noi facem eforturi eroice să vedem ziua de mâine proiectată pe ecranul visurilor, ce ne-am făurit de atâtea ori.

Căutăm *fericirea*, pe care imaginația noastră o concepe sub forme diverse, dar toate având să exprime ideea supremă, ce-o avem despre rostul cel mare al vieții.

Și este incontestabil, că *idealurile* omenirii au luat naștere în funcție directă de modul, cum *viața* a fost privită în *vremelnicia* sau *eternitatea* ei.

Deschideți istoria, și veți verifica adevărul, că neamuri și țări dominate numai de scopuri *vremelnice*, trecătoare, au dispărut de pe scena lumii, pe când cele călăuzite de adevăratele *vecinice* ale vieții s'au perpetuat până în vremile noastre.

Dar proba cea mai elocventă

ne-o îmbie însăși națiunea noastră. Existența ei miraculoasă, în ciuda atâtor furtuni cari au pustiit-o, se datorește *creștinismului* minunat ce a stăpânit-o, dela naștere și până în zilele noastre de strălucită vitalitate etnică.

Priviți figurile mari din trecutul nostru de luptă, ca Sava Brancovici, Horia, Avram Iancu, Andrei Șaguna, Tudor Vladimirescu, Gheorghe Lazăr, Ion Brătianu, sau domnitorii de neuitată slavă Ștefan cel mare, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Regele Carol, Regele Ferdinand, ș. a. cari au fost constant încălziți de flacăra sfântă a *idealului creștin*. Eternitatea lui i-a făcut să înțeleagă, că *viața omenească* nu este scop în sine, căreia să-i fie datorite toate eforturile și toate plăcerile materiale de pe pământ, ci mijloc de afirmare a *spiritualității* divine și de trăire cu anticipație a bucuriilor din împărăția *luminilor cerești*.

Dacă unitatea noastră națională s'a înfăptuit, ea se datorește credinței tuturor generațiilor în legitimitatea *creștină* a înfrățirii celor de-un neam într-o singură țară, spre a sluji cu mai mult folos pe stăpânul lumilor nevăzute.

Dar se pretinde, că idealul evanghelic nu se împacă cu prosperitatea materială, și indivizii și statele exagerat creștine sunt condamnate la sărăcie și ruină finală. Profundă eroare! Iată *Anglia*, cea mai creștină din țările globului și totuși, în același timp, cea mai bogată din imperiile lumii.

Experiența istorică a dus astfel, cam de multă vreme, la concluzia logică și normală, că cea mai desăvârșită filosofie a vieții este aceea, pe care ne-a dat-o *Cel* născut în Vifleimul ludeei.

Și nu de mult chiar, unul din cei mai subtili reprezentanți ai filosofiei românești s'a spovedit, după ani de îndoieli metafizice, mărturisind în pu-

blic, că fără concepția creștină lumea nu-și poate găsi echilibrul vieții și al păcii.

E ușor de înțeles, de ce în zbuciumul moral al societății din pragul anului nou, cele mai multe conștiințe se simt prinse de vraja dumnezeescului învățător din Galileea. Cu cât mai mult pătrundem în taina cea mare a Jertfei de pe Cruce, cu atât mai limpede pricepem, că suprema semnificație a vieții este în *Hristos Mântuitorul*.

Ajunge să examinăm în paralelă pe-un credincios cu un liber cugetător, ca să ne dăm seama de izbitoarele contraste dintre scepticismul unuia și idealismul celuilalt. Câtă seninătate și încredere în sufletul creștinului, purtat de *Iisus* pe valurile lumii, și ce oscilări penibile în pașii ateului, ghiftuit de hedonismul doctrinelor moderne.

Dar nu sunt oare decisive pentru noi fenomenele impresionante, ce ni le îmbie societatea românească de azi, în ordinea renașterii sale religioase? Uitați-vă la „Oastea Domnului” cu marșul ei biruitor de încreștinare prin toată țara, observați și mișcarea mai nouă a FOR-ului printre cărturari, care începe să rodească apropieri binecuvântate de potirul împărțirii cu *Răstignitul* de pe Golgota.

O sinceră și adevărată meditație asupra vieții ne duce inevitabil la *El*, urzitorul ei prin iubire și sfințitorul ei prin sângele răscumpărării eterne.

Iisus ne așteaptă cu nesfârșită iubire, spre a ne conduce pe cărările noului an de luptă.

Să ne grăbim deci: *cu El împreună suntem siguri de izbândă*.

Răspunsul M. Sale Regelui la urările P. S. Episcop Nicolae.

Majestății Sale Regelui Carol II.
Sinaia, Castelul Peleş.

Îmi permit respectuos a aduce Majestății Voastre la intrarea în anul nou cele mai sincere și omagiale felicitări cu urări de tot binele, dorindu-vă mulți ani fericiți, domnie pacinică pentru bi-

nele Țării și al bisericii noastre strămoșești.

Episcopul Nicolae Ivan.

Răspunsul M. Sale:

Sincerile Mele mulțumiri P. S. V. pentru bunele urări de an nou.
Carol R.

Urările de Anul nou la reședința episcopescă. După terminarea sf. liturghii, la ora 12 din zi, fruntașii Bisericii noastre, reprezentanții autorităților civile și militare, conducători de instituții și așezăminte, cum și numeroși intelectuali de altă credință s'au prezentat la reședința episcopescă, spre a face urări de sănătate marelui nostru ierarh. În numele Clerului și al mirenilor a vorbit p. consilier A. Ludu, care a talmăcit sentimentele de iubire și admirație ale Bisericii vii. A răspuns P. S. Episcop Nicolae mulțumind tuturor pentru atașamentul nedesmintit ce i s'a arătat în orice împrejurări, și prin care a putut înfăptui operele de seamă, în frunte cu Catedrala și reședința cea nouă. Strângând tot mai pu-

ternic legăturile noastre cu Biserica, și practicând învățătura ei, vom putea privi cu mai multă liniște Anul nou. Solidari și cu ajutorul lui Dumnezeu, nu ne vom teme de amenințările dușmanilor dela Budapesta, cari se gândesc mereu la revanșă cumplită, și chiar la distrugerea frumoasei noastre catedrale. Să stăm de veghe cu toții într-o frățească înțelegere, și atunci nimic nu ne poate clinti din drepturile noastre eterne.

În aclamațiile celor de față solemnitatea a luat sfârșit.

„Luăți-i dar talantul și dați-l Celui ce are zece talași. Pentru că celui ce are i se va da și va avea de prisos; dar dela cel ce n'are se va lua lui și ce are.”
Matei, 25, 28-29.

Craii dela Răsărit.

...Privit-au cerul înstelat și lumină mare văzută-au ochii lor. În noaptea aceasta sfântă, par'că milioanele de licurici, pitiți prin iarba de azur a cerului, și-au înfrățit luminițele cu cântecul ingeresc, pentru ca măreața simfonică de cântec și lumină străbătând pământul, să-l însoțească pentru vecii-vecilor cu cerul.

Ochii și sufletul cucernic al magilor, au descifrat măreția, cântecului și au purces la drum lung, purtându-și povara înțelepciunii și a darurilor. Pierit-a din fața lor întunecul, căci din raiul de stele a cerului înșasă regina a plecat ca să le lumineze calea. Puterea razei le-a fascinat privirea, le-a încălzit dorul sufletului, dorul sfânt de ducă, pentru ca să-și ingenuncheze înțelepciunea, în fața regelui înțelepciunii, a cărui stea s'a ivit.

Jinduț-au sufletele lor după această clipă măreață. Zămislitu-s'a gândul închinării în trei suflete mari, din cele trei colțuri răsărite ale îndepărtatului răsărit și-au purces la drum prin pulbere de raze și flori de lumină.

Se apropiu de Ierusalim. Puterea stelei slăbise, ochii lor o căutau zadarnic.

Ivirea cetății sfinte, a făcut ca în sufletele lor, să se încrucișeze tumultul gândurilor. Iluzia caldă că în curând vor putea privi pe micul rege, în leagăn aurit și în scutece de mătăasă, îi îndemna puternic, să bată în porțile cetății. Au intrat.

Se așteptau să fie întâmpinați cu chiote de bucurie pentru cel „nou-născut.“ Dar în cetatea lui Irod, bucuria nu-și găsisese sălaş. Sângele Asmoneilor pe care Irod îl vărsase cu atâta ură, în lăcomia-i nestăpâniă după aur și glorie, și în teama-i nebună de a nu fi detronat de ei, a șters orice zâmbet și a alungat orice bucurie, din cuprinsul cetății.

Prefăcuta amabilitate a crâncenului Idumeu, le-a răpus din suflet și de pe buze arzătoarea întrebare: „Unde este împăratul de curând născut al Iudeilor? Fiindcă i-am văzut steaua în răsărit și am venit să ne închinăm Lui“ (Mat. 2, 2).

Un scrâșnet de fiară rănită, i-a trădat lui Irod turburarea, pe care cu un zâmbet perfid încerca să o steargă, în sufletul lui însă, clocotea dorul de răzbunare împotriva „nevinovatului din iesle.“ Sfatul cărturarilor citește mărturia profetului: „Și tu Betleeme nu ești mai neînsemnat dintre căpeteniile lui Iuda, căci din tine va eși Păstorul poporului meu Israel.“ Mărturie care întărita ura lui Irod și înflorea nădejdea Magilor.

Eșind Magii dela Irod și văzând din nou steaua pe care ochii lor o căutau, au plecat cu puteri noi spre Betleem, iar în sufletele lor se înfiripau imnuri de mărire pentru „regele din staul“, astfel li se îngânau gândurile cu drumul, când deodată steaua se oprește deasupra unei peșteri. Iată-i sosiți. Ei nu anunță pe

rege despre sosirea lor. Ei nu cer audiență, căci unei astfel de cereri, regele ar fi răspuns cu cel mai subtil zâmbet din câte s'au văzut vreodată, ci intră nestingheriți de ușieri și soldați, doar urmăriți de ochii umiți ai păstorilor și de ochii cuminți ai animalelor. Ei intră purtând pe mâini bogatele vistierii cu bogate daruri.

Aurul se amestecă printre paietele ieslei. Mirodeniile cu mirosul animalelor. Măinile regelui nu se întind spre daruri, ci spre binecuvântare. Dar — El — primește închinarea Magilor și a păstorilor, ca un simbol, al măririi și umilinții Lui.

Sălășluște Doamne și în sufletele noastre, înțelepciunea Magilor și credința curată a păstorilor, ca astfel să ne prosternem în fața ieslei din Betleem. Este dorința sfântă ce arde în inimile noastre de Anul nou.

Pr. M. GRECU

Impozanta demonstrație națională din Cluj.

În ziua de 28 Decembrie a avut loc în sala Prefecturii județene o mare demonstrație românească, la care a luat parte însuși șeful Guvernului dl Gh. Tătărescu și miniștrii Al. Lapedatu, Ion Nistor, Ion Inculeț, V. Pop, Gh. Leon, V. Roman, precum și toți parlamentarii și prefecții din Ardeal, și un număr respectabil din v. regat, și foarte mulți intelectuali fără deosebire de credințe politice.

Scopul acestei importante întruniri a fost să se dea un răspuns autorizat și categoric ultimelor provocațiuni ale revizionistilor dela Budapesta de-oparte, iar de alta să se ia în deliberare problemele locale ardelenene și să li se dea soluțiunile cerute de interesele românești. Ambele obiective au fost atinse, spre satisfacția tuturor.

În deosebi a produs o adâncă impresiune adunarea publică unde dd. miniștrii Al. Lapedatu, Ion Nistor și Ion Inculeț au rostit frumoase cuvântări de afirmare și apărare a drepturilor noastre la hotarele de azi. Regretăm că spațiul nu ne permite să le reproducem. Dar revelația zilei a fost discursul magistral al dlui Gh. Tătărescu, care aplaudat pus de pas de entuziasmul unei săli ce vibra de emo-

țiune nestăpâniță, a spulberat îndrănelile revizionistilor dela Budapesta, dând satisfacție deplină opiniei publice românești și asigurând în special Ardealul de toată sollicitudinea guvernului în repararea nedreptăților istorice.

Iată o parte din discursul strălucit al d-lui prim-ministru:

Împotriva revizionismului.

„Și în anul care se încheie a răsunat în atâtea împrejurări strigătul de sfidare și de provocare: „Revizuiți frontierele“. De aci, din această cetate, inimă a Ardealului, noi răspundem în numele unui Neam întreg: „Revizuiți conștiințele“.

Revizuiți-vă conștiințele — le veți găsi împovărate de o mie de ani de constrângere făcută pentru a silui sufletul unui popor. Revizuiți-vă conștiințele — le veți găsi încărcate de remușcările sădite de suspinele celor cari s'au stins în temniți ori au pălmit pe roată, fiindcă au voit să-și păstreze limba și pământul lor. Revizuiți conștiințele voastre și apoi vedeți dacă mai puteți încerca să revizuiți frontierele noastre!

Frontierele noastre nu sunt frontiere convenționale, ci frontierele în-

lăuntrul cărora un popor, deposedat prin forță brutală de toate drepturile sale, a așteptat zece veacuri ziua eliberării.

Frontiere eterne — eterne cât și dreptul și dreptatea și care nu se pot clinti, decât în ziua în care ar muri și dreptul și dreptatea.

De aceea, acelora cari ne reclamă orașe și pământ, noi le răspundem: „nici un suflet și nici o brazdă“; iar acelora cari ne propun schimburi și târgueli, noi le răspundem cu lozincă generației noastre, sub îndemnul căreia armata regatului a trecut munții: „ori toți într'o țară, ori toți într'un mormânt!“

Afirmarea acestor credințe, a acestor simțăminte, a acestei voințe, este necesară oricâteori acțiunea revizionistă depășește — așa cum a depășit în ultimul timp — marginile îngăduinței și se transformă în acțiune de tulburare a păcii dintre popoare. Această afirmare cade în sarcina tuturor conștiințelor românești, dar cade mai ales în sarcina partidului nostru, care a fost instrumentul de înfăptuire a poruncilor istoriei și revendică în fața ei răspunderea îndrumării acțiunii politice și războinice care a pregătit întregirea Neamului nostru.

Să continuăm, deci azi ca și ieri să ne facem datoria.

O politică națională.

Să ne facem datoria la frontiere, dar să ne facem datoria și înlăuntrul lor, practicând în toată viața Statului comandamentele politicii naționale. În executarea acestei politici să ne îndeplinim datoria față de provinciile alipite, desăvârșind, cu un ceas mai curând, ceea ce am numit în programul nostru opera de reparare a nedreptăților istorice.

Ce este această operă?

Ea a fost definită în toate programele de guvernare ale partidului național liberal; ea a fost definită și de acest guvern prin actul declarativ ce am făcut aci, în Cluj, în ziua de 2 Mai a acestui an.

Iată ce spuneam atunci:

„Soluțiunile ce vom da problemelor ardelenene vor forma laolaltă ceea ce partidul nostru a numit opera de reparare istorică. Opera aceasta

FOILETON

Feciorul cantorului Gâlea din Gârbova-de-sus.

Am cetit cu multă luare aminte piesa teatrală a distinsului profesor Dr. V. Papilian, „Alt glas“ cu subiectul: **bărbatul ungar, muereea română**, jucată pe scena Teatrului Național din Cluj — și gândul meu a sburat la vremile de demult, de acum 50 de ani.

În Gârbova-de-sus, lângă Aiud era cantor la biserică unul din fruntașii satului și îl dăruise Dumnezeu cu 4 feciori și 2 fete, dintre cari 3 au rămas acasă la plug și poate vor fi și azi următorii lor prin sat — oameni de treabă.

Pe unul din feciori după ce a isprăvit școala din sat, l-a dat la meserie în orașelul din apropiere Aiud, până eri-alaltăieri, centru artificial de județ, cu liceu reformat și Academie teologică, a-

mândouă institute de maghiarizare și de cultură specifică ungurească.

Mai ales internatele acestor școale gemeau de ură sălbatică în contra românilor.

Băiatul cantorului Ioan, făcuse cu multă omenie și și hârnicie ucenicia de 4 ani la un măestru fierar, și eșind calfă, stăpânul lui l-a menajat și oprit și ca calfă, până ce într'o bună zi, băiatul s'a căsătorit cu o ungueroaică, crescută în atmosfera din Aiud, unde a fi român, era egal, cu hoț, bandit, și alte epitețe ornante, și a deschis sub propria lui firmă Gyla Iános, meseria de covaciu.

În atelierul lui se învățea multă lume, el făcea roate, potcovea cai, — și făcea lucruri bune și solide în ale ferăriei, — așa că era laudat, și omul prinse rădăcini.

Părinții lui aveau o nespusă bucurie, că la sfintele sărbători de Paști, de Crăciun, venea acasă și împodobia biserică cu lumini aduse întru pomnirea moșilor și strămoșilor, cari își dormeau somnul de veci în cimiteriul din Gârbova.

La moartea părinților lui, el le-a făcut îngropăciune cu mulți preoți, a dat sărocilor din sat daruri, a făcut de 6 săptămâni și la an parastase și slujbe, și satul Gârbova era mândru de un fiu așa de ales.

Un lucru le rămânea sătenilor neexplicabil, că Ion Gâlea, vine la sărbători și la ceremonii numai singur, și nu-l însoțește nici soția și mai târziu nici copiii — 2 feciori și o fată, cari deja cercetau școala.

De câte ori îl întrebau rudeniile, frații, surorile și cumnații, cum de nu vine și doamna, el se cutremura și tăcea, o tăcere semnificativă și plină de multe înțelesuri, deoarece situația a ținut peste 10—15 ani. În adevăr omul își făcuse o casă cu munca și economia lui, avea și câteva locuri de pământ arător, și era de fapt ca om bine situat în orașul Aiud, iar rudele din Gârbova știau spune și mai mult despre averile lui Ioan, câștigate cu muncă grea din straja dimineții până în noapte.

La una din preajma sărbătorilor sfintelor Paști

de reparare a iuturilor nedreptăților lăsate moștenire de istorie, trebuie să-vârșită cu hotărîre pe toate tărîmurile vieții economice, culturale și sociale, pînă ce elementul românesc din acest ținut va fi ridicat, sub acest întreit aspect la rangul pe care

trebuie să-l dețină „elementul majoritar într'un Stat național“. Formarea unei puternice burghezii românești în Ardeal este un imperativ cu caracter național, care trebuie însușit de toate partidele și a cărui executare trebuie urmărită de toate guvernele.“

Ungurii vor să dărâme Catedrala din Cluj.

Iată intențiunile criminale ale dușmanilor noștri sălbateci. S'ar crede la prima vedere, că e vorba de exagerări. Cine și-ar putea imagina o asemenea faptă banditească din partea unui popor, care asurzeste lumea cu chiotele lui de „cultură europeană“? Și totuși așa este. Revizioniștii dela Budapesta nu vor să-și renege strămoșii, cari sub biciul lui Atila au distrus totul pe unde au năvălit. De aceea spumegă și fierb răzbunări hunice împotriva noastră, pe când ar fi să se vadă iarăș în Ardeal. Căci tot ideea aceasta dementă îi chinue în frigurile patriotice ce-i scutură endemic.

Acum ei fac un pas înainte și ne vestesc la ce cruzimi o să se dedea, dacă li s'ar îngădui să intre în Cluj: pur și simplu ar dărîma monumentala noastră Catedrală.

Aceasta crimă o făgăduiește un ungar care s'a plimbat pe aici, într'un articol din ziarul „Nemzeti Ujság“ dela Budapesta, care este — horrible dictu — organul oficios al bisericii catolice din Ungaria.

În câteva rînduri, călătorul vandalic îndrăznește să grămădească o ploaie de calomnii ordinare, cari nu pot decît să provoace disprețul și revolta noastră. Oricine își poate da seama, dacă mai era nevoie, de mijloacele aziatice, la cari sunt în stare să se coboare incendiarii de pe pusta ungurească.

Îi vom arăta încă odată Europei în toată turpitudinea lor. Incolo „corajia“ tigrilor nu ne sperie. Dorobanțul nostru cu-

trebuie să-l dețină „elementul majoritar într'un Stat național“. Formarea unei puternice burghezii românești în Ardeal este un imperativ cu caracter național, care trebuie însușit de toate partidele și a cărui executare trebuie urmărită de toate guvernele.“

Iată pasagiul criminal:

„Doamne, unde a dispărut vechiul și aristocraticul Kolozvâr? Palatele magnaților nu mai au vechea strălucire, străzile sunt murdare, pe ele mișună moși cu opinci și ofițeri pudrași. Statuia lui Matia e deteriorată, iar pe frontispiciul sluiț al Teatului Național figurează litere valahe.

Mai mult decît orice m'a zguduit însă ciudata cupolă ce se vede din depărtare de pe dealul Feleacului.

Câte anecdote n'am auzit dela ungerii din Cluj în legătură cu milioanele furate din fondurile destinate acestei biserici. Totuși astăzi catedrala e terminată și cupola ei se ridică deasupra orașului, ca un semn de exclamație bizantin.

Când m'am oprit lângă treptele acestei catedrale, inima mea s'a strâns de durere, dar m'am consolată, constatînd că jur împrejur toată lumea vorbește ungurește, nu numai ungerii și sașii, ci chiar și românii ardeleni, cari demonstrează în felul acesta contra regătenilor. Și apoi mi-am amintit, că și la Varșovia s'a clădit odinioară o catedrală asemănătoare, cu multe cupole în forma cevei, pe care polonii au dărîmat-o făcînd-o una cu pămîntul atunci când le-a sosit ceasul libertății.“

„Voi nu v'ați împotrivit încă pînă la sânge în lupta împotriva păcatului.“
Evrei, 12, 4.

O mare acțiune împotriva „Acordului dela Roma“.

Sub acest titlu marele ziar „Universul“ scrie următoare în Nr. său din 17 I. c.:

„Impunătorul congres al „Frăției Ortodoxe Române“ ținut la Sibiu a fixat ca prim deziderat al programului său viitor o intensă acțiune împotriva „Acordului dela Roma“, care așa cum s'a încheiat constituie un act profund dăunător intereselor noastre de stat și chiar suveranității noastre naționale.

Ziarul nostru a protestat la timp și cu toată energia dintru început împotriva încheierii concordatului, arătînd oamenilor politici, ce mare greșală săvârșesc prin încheierea acordului, pe care nu ni-l impuneau nici interesele de Stat, nici exprese obligațiuni internaționale. Existența acestui concordat devenea cu atît mai neînțeleasă și mai dăunătoare cu cît am fost singurul dintre statele succesoare Austro-Ungariei, care l-am încheiat, aproape fără motive și nece-

sități, în detrimentul intereselor noastre naționale.

Cum încheierea concordatului s'a făcut prin nesocotirea anumitor considerații juridice de prim ordin și cum în ultimii ani, importante organe ale Bisericii romano-catolice s'au pus sistematic în slujba revizionismului maghiar, transformînd pînă și manualele de rugăciuni în mijloace de propagandă politică, antiromânească, opinia noastră publică a reactionat puternic, și a cerut denunțarea Concordatului și a „Acordului“, la adăpostul cărora se lucrează de fapt împotriva siguranței și a unității politice și naționale a Statului român.

Această reacțiune a conștiinței românești și-a găsit ecoul în marele congres al „Frăției Ortodoxe Române“ dela Sibiu și ea a luat neîntîrziat forma unor mari și puternice manifestațiuni în cuprinsul întregii țări.“

INFORMAȚIUNI

Dorim tuturor cititorilor, colaboratorilor și prietenilor noștri An nou fericit, plin de bucurii în Domnul.

Sărbătorile în Cluj. Și de astădată praznicul Nașterii Domnului și al Anului nou s'au desfășurat într'o atmosferă de evlavie și reculegere sufletească. Sfintele slujbe, săvârșite de alese soboare de preoți, au fost ascultate cu deosebită bucurie duhovnicească de mulțimea intelectualilor noștri și a altor credincioși, cari dădeau un aspect sărbătoresc mîndrei noastre Catedrale. Pastorală P. Sf. Episcop Nicolae, plină de învățăminte adânci, cum și predicile ce s'au rostit de pe amvon atît de elocvent, au lăsat impresii adânci în inimile tuturor.

Nădăjduim, că aceste sfinte sărbători au apropiat mai mult inimile de Pruncul sfânt din Vîlleem.

Membrii Guvernului la reședința episcopescă. P. Sf. Episcop Nicolae a dat a patra zi de Crăciun un mare ceai în noua reședință în

onoarea dlui Gh. Tătărescu șeful Guvernului și a dd. miniștrii Al Lapedatu, Ion Nistor, Ion Inculeț, V. Pop, Gh. Leon și V. Roman. Printre invitați se găseau toate personalitățile de seamă, civile și militare, din capitala Ardealului. P. S. Episcop a rostit călduroase cuvinte de recunoștință față de Guvernul Țării, pentru actul însemnat al înzestrării Eparhiei cu acest palat impozant. Dl prim-ministru Gh. Tătărescu răspunde vădit mișcat, că Guvernul nu și-a făcut decît o datorie națională și asigură că preîntînd opera patriotică a Episcopului nostru îi va da în viitor un concurs și mai larg. Această declarație autorizată a lăsat o impresie excelentă în sufletul tuturor. Timp de aproape trei ceasuri s'a discutat, într'o atmosferă plăcută, chestiuni de actualitate alternate de amintiri istorice. De aici distinșii oaspeți au plecat direct la gară, însoțiți de P. Sf. nostru Episcop și de numeroșii intelectuali cari erau de față.

se pregătia ca să meargă la mormintele părinților lui în Gârbova, și cumpărase ca de obicei și niște luminări pentru biserică și mormînt.

Timpul de plecare era hotărît cu casnicii pentru Joia mare dimineța. Satul e de 6—8 kilometri departe de Aiud, și omul nostru de regulă mergea pe jos, era o plimblare frumoasă prin livezi și păduri.

În momentul ce era gata de plecare, îi sare în față ca o leoaică soția unguroaică și toți trei copiii, școlari, și îi spun verde, că n'are să mai meargă la Gârbova, căci ei și așa sunt de răsul și baljocura orașului, ca fiind valachi de origine.

Copiii, abia știau ceva românește, iar doamna și dacă știa, nu mai vrea să vorbească limba soțului ei.

Această scenă nu se mai petrecuse în casa lui Gălea.

Vedea el, că e o atmosferă grea în jurul lui, dar ca copiii lui, — altcum toți botezați reformați, contra legilor de atunci, — să-i facă o împotrivire

atît de brutală, la un moment atît de sărbătoresc, când era în drum spre casa părintească, la așa ceva nu s'a așteptat.

Soția i-a smuls luminile din pachetul ce era pregătit pentru el, le-a trîntit la pămînt și i-a spus „dacă pleci, aici n'ai ce mai căuta.“

Casa e a mea și a copiilor, bățul e al tău, — poți pleca.

Și în desperarea lui, nenorocitul om merge deadreptul la preotul lui, să-l întrebe de sfat. I s'a spus: „ai întîrziat prietene prea mult cu cererea sfatului, dacă mi-l cereai la botezul copiilor, la cumpărarea casei pe numele soției, — îți puteam da sfat. Azi nu-ți rămîne decît, ori să-ți iai bățul pribegiei și să pleci căutînd lucru și câștig în altă parte mai blagoslovită a țării, ori te supui poruncii femeii și a copiilor — și te lapezi de neamul și legea ta.“

Omul cuprins de groază a mai trăit în atmosfera aceea blestemată o jumătate de an, a muncit și a plîns și în cele din urmă a cedat pre-

siunilor celor ai săi, — a trecut la reformați, s'a făcut ungar, — și așa s'a închis o pagină din viața unui om cinstit și muncitor, dar slab de înger.

Și oameni de aceștia sunt sute în Ardeal. Descendenții lui Gălea din Gârbova, deveniți orășeni, își bat pieptul că ei sunt unguri neaoși, — dar uită să spună că au pus cașitul în coastele unui om ca să-și lase legea și neamul.

Aviz celor cari mai încheie și azi căsătorii mestecate.

E. N. I.

„Fiți asemenea a celor oameni, cari așteaptă pe domnul lor, când se va întoarce dela nuntă, ca venind și bătînd, îndată să-i deschidă. Fericii acei servitori pe cari la vremea lui, stăpînul îi va afla veghind. Adevăr grăiesc vouă, că se va încinge și-i va pune la masă, și venind lângă ei îi va sluji.“

Luca 12, 36—37.

